

УДК 354.71

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.05.99>

НОВІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНТРОЛЬНО-НАГЛЯДОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ ТА ОРГАНІЗОВАНИХ ТОВАРНИХ РИНКАХ

Хандога А.В.,

аспірант кафедри цивільного, трудового та господарського права
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара

Хандога А.В. Нові підходи до реалізації контрольно-наглядових повноважень на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

У статті проаналізовано нові механізми та заходи впливу на суб'єктів нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках. Зроблено загальну позитивну оцінку новацій щодо запровадження більш гнучких інструментів корегування стану фондових та організованих товарних ринків, розширення повноважень НКЦПФР з одночасним зміцненням юридичних гарантій прав суб'єктів нагляду.

Звернено увагу на зміни щодо включення до кола суб'єктів відповідальності за цим законом фізичних осіб; більш чіткого окреслення кола суб'єктів нагляду; значного розширення прав суб'єктів нагляду з використанням найкращих практик регулювання процесуальних відносин контролюючого та підконтрольного суб'єкта; поглиблення регламентації комунікативних зв'язків між ними та процедур реалізації заходів нагляду.

Приділено увагу заходам попередження правопорушень, таким як «рекомендації уповноважених на проведення інспекцій» та «запити про вжиття заходів». У статті зроблено аналіз нових форм реалізації наглядових повноважень та заходів впливу на підконтрольних суб'єктів, а також нові механізми їх реалізації, які не були раніше відомі у вітчизняній практиці. Звернено увагу на правове значення «публічного попередження»; надано правову оцінку «угодам про врегулювання наслідків вчинення порушення профільного законодавства», як альтернативи застосування заходів адміністративного примусу. За нашими висновками укладання такої угоди не може розглядатися як дискреційне повноваження НКЦПФР і є правом підконтрольного суб'єкта. Зроблено висновки про відповідність запровадження «контрольованої послуги» принципу IOSCO. З урахуванням гарантій прав суб'єктів нагляду, закріплених у ст. 35 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» та деяких ін-

ших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках» від 22.02.2024 р. № 3585-IX (далі – Закон № 3585-IX) [1].

Визначене функціональне призначення законодавчих обмежень фінансових санкцій щодо суб'єктів нагляду- юридичних осіб, сутність яких, на нашу думку, полягає у тому, щоб не допустити його економічне знищення і руйнування економічних зв'язків на відповідному ринку.

За нашими висновками зміни, запроваджені внаслідок прийняття Закону № 3585-IX мають позитивно вплинути на стан відносин регулятора та учасників ринку. Новації практики правового регулювання відносин регулятора та суб'єктів нагляду заслуговують на її поширення у інших подібних сферах державного контролю та нагляду.

Ключові слова: державний контроль, форми державного нагляду, механізми реалізації заходів державного нагляду.

Handoga A. New approaches to the implementation of supervisory powers in capital markets and organized commodity markets.

The article analyzes new mechanisms and measures of influence on supervisory entities in capital markets and organized commodity markets. A general positive assessment is given to the innovations related to the introduction of more flexible tools for adjusting the state of stock and organized commodity markets, as well as the expansion of the powers of the National Securities and Stock Market Commission (NSSMC), while simultaneously strengthening the legal guarantees of the rights of supervised entities.

Attention is paid to changes regarding the inclusion of individuals as subjects of responsibility under this law, clearer delineation of the scope of supervised entities, and significant expansion of the rights of supervised entities by utilizing the best practices of regulating procedural relations between the supervisory body and the supervised entity. The article also explores the deepening

regulation of communicative connections between these entities and the procedures for implementing supervisory measures.

Attention is given to preventive measures for violations, such as «recommendations by inspectors» and «requests for the adoption of measures.» The article analyzes new forms of implementing supervisory powers and measures of influence on supervised entities, as well as new mechanisms for their implementation that were not previously known in domestic practice. The legal significance of «public warnings» is highlighted, and a legal evaluation of «settlement agreements regarding the consequences of violating sectoral legislation» is provided as an alternative to administrative enforcement measures. According to the authors, concluding such an agreement cannot be considered as a discretionary power of the NSSMC but rather a right of the supervised entity.

Conclusions are made regarding the compliance of the introduction of «controlled services» with the IOSCO principle. Taking into account the guarantees of the rights of supervised entities, as stipulated in Article 35 of the Law of Ukraine «On Amendments to the Law of Ukraine 'On State Regulation of Capital Markets and Organized Commodity Markets' and Some Other Legislative Acts of Ukraine on Improving State Regulation and Supervision in Capital Markets and Organized Commodity Markets» of February 22, 2024, No. 3585-IX (hereinafter referred to as Law No. 3585-IX).

The article defines the functional purpose of legislative restrictions on financial sanctions against supervised entities – legal entities, which, in the authors' view, aim to prevent their economic destruction and the disruption of economic ties in the respective market.

In conclusion, the changes introduced as a result of the adoption of Law No. 3585-IX are expected to positively impact the relationship between the regulator and market participants. The innovations in the practice of legal regulation of relations between the regulator and supervised entities deserve to be extended to other similar areas of state control and supervision.

Key words: state control, forms of state supervision, mechanisms for implementing state supervision measures.

Постановка проблеми. Ринкові відносини в незалежній Україні зароджувалися в умовах абсолютного домінування державної власності на виробничу базу і державного контролю над суб'єктами господарської діяльності, що, зокрема, стало однією із причин невдалого старту формування ринку цінних паперів. В умовах домінуючого становища держави в економічних

відносинах сформувався певний тип реалізації нею своїх управлінських повноважень в економічних відносинах, який можна охарактеризувати, як фіскально-репресивний. Впродовж тривалого часу ефективність діяльності багатьох органів державного управління у сфері економіки вимірювалася розмірами стягнень до державного бюджету, застосованих до суб'єктів господарювання. Цей архаїчний підхід і сьогодні продовжує демонструватися багатьма відомствами, як мірило ефективності їхньої діяльності.

Органом державного управління, який поєднує функції регулювання та контролю, для якого створена можливість продемонструвати інший підхід до взаємодії з відповідним сектором економіки є Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія або НКЦПФР). Оновлена законодавча база дає можливість для впровадження інших методів взаємодії цього органу державного управління з підконтрольними учасниками та визначає нові заходи та механізми у сфері реалізації контрольних повноважень. Ці правові новації потребують наукового аналізу.

Стан опрацювання проблематики. Питання реалізації контрольних-наглядових повноважень досліджували у наукових працях: Д.О. Андреев, О.Л. Андрущак, Н.В. Бархатян, О.О. Калюга, В.С. Князев, Ю.В. Лупенко, Д.М. Тевелев, В.М. Цепенда, І.П. Яновська. Проте змінами у законодавстві впроваджуються принципово нові підходи до здійснення наглядових та контрольних заходів раніше невідомі вітчизняній практиці, які потребують наукового осмислення.

Метою цієї роботи є аналіз нових механізмів реалізації та заходів впливу на учасників, які працюють на відповідних ринках під час здійснення НКЦПФР наглядових повноважень.

Виклад основного матеріалу. Правовою основою для побудови цивілізованих відносин між державою та особами, які знаходяться у сфері впливу НКЦПФР, є Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР, який зазнав важливих концептуальних змін в редакції Закону № 3585-IX).

Цим законом більш чітко окреслене коло суб'єктів нагляду. Це знімає подальші спори про визначення кола суб'єктів з урахуванням правової позиції, викладеної у Постанові Касаційного адміністративного суду Верховного Суду від 31.01.2024 р. у справі № 160/11615/19 [2]. У вказаній постанові відбулося розширювальне тлумачення права Комісії вимагати інформацію, необхідну для перевірки підконтрольної особи аж до можливостей вимагати будь-які документи від будь-яких її контрагентів, включаючи звітність про всю господарську діяльність непідконтрольного суб'єкта. Хоча принципом 11 IOSCO така можливість регулятора визнається

легітимною, у контексті даної справи, на нашу думку, мав би спрацювати судовий контроль на предмет перевірки обґрунтованості вимог та заперечень сторін. Звернемо увагу, що судами першої та апеляційної інстанції цей аспект справи не досліджувався.

У законі № 3585-IX від 22.02.2024 [1] знайшли реалізацію пропозиції В.С. Князева про те, що «правові основи закріплення заходів адміністративного примусу у діяльності органів НКЦПФР потребують удосконалення у напрямку: встановлення єдиного переліку адміністративно-примусових заходів виключно на законодавчому рівні – Законі «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», при цьому підстави їх застосування та порядок реалізації можуть бути закріплені у будь-яких інших нормативних актах» [3, с. 147]. Статтю 50 Закону № 3585-IX визначено перелік таких заходів та умови і підстави їх застосування. У 2023 році за результатами контролю НКЦПФР було розглянуто 258 справ про правопорушення на ринках капіталу та організованих товарних ринках, за результатами яких було накладено 92 фінансові санкції на суму 2,22 млн грн. З них кількість сплачених фінансових санкцій – 50 на суму: 0,85 млн грн., несплачених – 42 на суму: 1,37 млн грн.[4]. Зрозуміло, що ефект впливу на учасників ринку такими санкціями просто мізерний у порівнянні з обсягами торгів на організованих ринках. Ґрунтовна правова реформа, запроваджена Законом № 3585-IX дає підстави припускати, що держава у цій сфері економічних відносин почала усвідомлювати нездатність репресивними методами досягнути позитивних зрушень у цій сфері економічних відносин. Цим законом змінено акценти у реалізації Комісією функції державного контролю та закладено іншу філософію її діяльності. Новою редакцією Закону № 448/96-ВР визначено інший підхід до побудови відносин влади та бізнесу. Статтями 33, 36, 37 Закону № 3585-IX закладена міцна основа для докорінної перебудови відносин державної влади із бізнес-середовищем у цій сфері. Не можна не помітити лексичні зміни у його тексті, у якому використання терміну «нагляд» домінує над використанням терміну «контроль». Отже, існує потреба оцінити перспективи впливу законодавчих змін на стан державного регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків. У керівництві Комісії є розуміння того, що старі методи впливу на ринок практично не працюють у тому розумінні, що не можуть принципово змінити стан розвитку ринків у цій сфері. Нині широко цитується висловлювання Голови Комісії, Р. Магомедова, що «Ми розуміємо наскільки важливо пропонувати бізнесу крило захисту та спрощувати більшість застарілих процесів» [5].

Діяльність НКЦПФР є багатогранною. «Законодавче закріплення за Комісією широких повноважень з регулювання, нагляду та контролю на фондовому ринку стало значним кроком уперед у його становленні»[6, с. 261]. Державний нагляд є лише одним із таких напрямків. Як відзначається у багатьох наукових дослідженнях «Нагляд і контроль є важливими складовими механізму правового регулювання в державі. Їхні функції спрямовані на забезпечення законності, дисципліни та належного виконання правових норм» [7, с. 308]. Забезпечення правопорядку, безумовно, є важливою метою реалізації функції контролю, але ж стан правового регулювання у окремих сферах економічних відносин істотно відрізняється від реалій економічного життя. У таких умовах забезпечення законності перетворюється на підрив економічного становища господарюючих суб'єктів, руйнування економічних зв'язків тощо. Новітня практика правового регулювання реалізації зазначених функцій НКЦПФР відрізняється тим, що забезпечення правопорядку, як мета здійснення нагляду та контролю «сягає за цей горизонт» і перетворюється на засіб досягнення іншого більш масштабного завдання, яке законодавчо визначене у ч. 2 ст. 2 Закону № 3585-IX, а саме - завдання Комісії щодо державного регулювання та нагляду полягає у забезпеченні розвитку ринків капіталу та організованих товарних ринків, їх справедливості, прозорості та ефективності; захисту прав та інтересів інвесторів; зменшення системних ризиків для функціонування ринків капіталу (ч. 2 ст. 2 Закону № 448/96-ВР, чинна редакція). Тобто завдання реалізації регулятивних та наглядових повноважень спрямовані на перетворення у відповідній сфері економічних відносин, а виконання правил поведінки у цій сфері стає лише одним із засобів забезпечення нормального стану функціонування ринків капіталу та організованих товарних ринків. Важливо, що цей підхід не просто задекларований у законі, а забезпечений відповідними механізмами його реалізації.

Законом № 3585-IX запроваджено більш сучасну термінологію регламентації функції державного контролю. Правовою формою його реалізації визначено «інспекції». Терміном «інспекції» охоплюється «безвізний нагляд» та виїзна «інспекційна перевірка». Закон розмежує коло учасників ринку капіталів, щодо яких можливі інспекційні перевірки та безвізний нагляд.

Метою інспекцій визначається виявлення та зменшення ризиків невідповідності діяльності осіб, щодо яких проводяться інспекції, вимогам профільного законодавства, а також зменшення негативних наслідків реалізації таких ризиків. Отже, увага інспекцій акцентується на зв'язок між поведінкою учасника та її впливом

на ринкове середовище. Порядок інспекційних перевірок діяльності осіб у сфері професійної діяльності, пов'язаної з ринками капіталу та організованими товарними ринками, визначений Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16.02.2024 року № 189, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.03.2024 р. за № 327/41672 [8].

Оцінка імплементації принципів IOSCO НКЦПФР у блоці «С» (принципи 10-12) Повноваження Комісії у сфері правозастосування містить зауваження стосовно того, що «важливо щоб, у разі необхідності, Комісія мала можливість потрапити до приміщень регульованої особи без попередження. Це може бути необхідно, якщо Комісія вважає, що регульована особа не виконує належними чином внутрішні процедури та може спробувати приховати свої порушення, якщо вона отримає повідомлення відносно перевірки Комісією [9]. Законом № 3585-IX у ст. 35 передбачений механізм реалізації повноважень Комісії на проведення контрольованої послуги, яка є інструментом «контролю за наданням послуг на ринках капіталу та організованих товарних ринках, який полягає в імітації отримання особою послуги, що надається (може надаватися) у процесі провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках або діяльності, пов'язаної з ринками капіталу та організованими товарними ринками, та/або імітації придбання чи отримання в осіб, щодо яких проводиться інспекція або розслідування, активу, який перебуває у вільному обігу на ринках капіталу та організованих товарних ринках» (ч. 1 ст. 35 Закону № 3585-IX) [1].

Редакцією профільного Закону № 3585-IX «Відбулося суттєве посилення інституційної спроможності Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) та за рахунок нових повноважень (зокрема, можливість проведення розслідувань правопорушень на ринках капіталу» [10, с. 150]. Крім того, НКЦПФР отримала значно ширший та різноманітніший набір інструментів впливу на учасників ринків. Так, ст. 49 цього Закону закріплено поділ заходів правозастосування, на коригувальні заходи, заходи раннього втручання та заходи впливу контрольного характеру.

Заходи впливу контрольного характеру застосовуються НКЦПФР за вчинення порушень профільного законодавства. Слід звернути увагу на значне поглиблення правового регулювання у сфері застосування заходів контрольного характеру. Законом визначені строки, у межах яких особа може бути притягнена до відповідальності. Передбачені поняття малозначного та грубого правопорушення. Питання про малозначність правопорушення вирішується у кожному конкретному випадку розгляду спра-

ви і є підставою для звільнення особи від відповідальності. Грубим порушенням профільного законодавства вважається порушення, за яке відповідно до статті 50 в редакції Закону № 3585-IX, передбачено максимальний розмір фінансової санкції (штрафу) у розмірі понад 500 тисяч гривень. Усі інші порушення профільного законодавства не вважаються грубими.

Основними заходами впливу контрольного характеру визначено публічне попередження та застосування фінансової санкції (штрафу). Отже, публічне попередження закріплене, як одна з санкцій із застосування репресивних заходів. Це не означає, що застосування цього заходу не має юридичних наслідків для учасника ринку. Впродовж наступних 10 років це порушення враховуватиметься при оцінці наступних діянь особи (п. 5 ч. 23 ст. 37 Закону № 3585-IX). До кола суб'єктів, до яких можуть бути застосовані фінансові санкції, включено і фізичних осіб, які до цього часу були суб'єктами адміністративної та кримінальної відповідальності. У ч. 4 ст. 49 Закону наведено перелік інших заходів впливу контрольного характеру. Це: анулювання та зупинення ліцензій та свідоцтв; заборона здійснення операцій з фінансовими інструментами; заборона бути учасником торгів на організованих ринках капіталу та організованих товарних ринках; заборона на період до п'яти років здійснювати публічну пропозицію цінних паперів та інші заборони; скасування результатів голосування на загальних зборах учасників (акціонерів) загалом або в частині голосування конкретного учасника (акціонера), що може мати наслідком визнання недійсним рішення загальних зборів; та деякі інші заходи. У ст. 11 в редакції Закону № 448-96/ВР із змінами, внесеними Законом № 738-IX від 19.06.2020 р. були закріплені фінансові санкції за порушення на ринках капіталу та організованих товарних ринках за визначені цією статтею правопорушення від 1000 до 50000 НМКД і максимальний їх розмір сягав у розмірі до 100000 НМКД, тобто 1 700 000 гривень. Стаття 50 Закону № 5385-IX передбачає санкції, які коливаються від 9 000 000 до 81 000 000 грн. для фізичних осіб та від 17 мільйонів до 315 мільйонів гривень для юридичних осіб. Крім того, якщо є можливість визначити розмір вигоди, отриманої особою внаслідок порушення профільного законодавства, Комісія додатково може застосувати фінансові санкції (штрафи) у розмірі, що у двічі, а у визначених випадках - у тричі перевищує розмір вигоди, отриманої особою внаслідок вчинення порушення. Оскільки такі санкції для окремих учасників ринків можуть виявитись руйнівними, що у більшості випадків негативно позначається на ринку, законодавець передбачив важливі запобіжники від таких явищ, зокре-

ма, для юридичних осіб при визначенні розмірів штрафів встановлюються обмеження від 2 до 15 % від загального річного обороту юридичної особи. Крім того, врахування фінансового стану особи, яка має відповідати за правопорушення, підлягає врахуванню при визначенні розмірів штрафу (п. 17 ч. 1. ст. 3; п. 2 ч. 23 ст. 37 у редакції профільного Закону № 3585-IX). Законодавчі обмеження застосування фінансових санкцій для юридичних осіб вказують на намагання держави, з одного боку, істотно вплинути на учасника ринку, який допустив правопорушення, а з іншого боку, - не допустити його економічне знищення і руйнування економічних зв'язків на відповідному ринку. Незважаючи на значне збільшення розмірів штрафів, із законодавства випливає, що фіскальний зміст санкцій розглядається як допоміжний засіб нормалізації відносин на ринку. Так ч. 4 ст. 36 Закону передбачається право уповноваженого на супроводження разом з проектом акта про правопорушення скерувати проект угоди про врегулювання наслідків вчинення порушення профільного законодавства. Особа, щодо якої планується скласти акт про правопорушення, може самостійно запропонувати укладення такої угоди. Така угода є альтернативою акта про правопорушення і передається колегії уповноважених на розгляд справ і затверджується постановою Комісії, яка є актом індивідуальної дії. Перелік підстав для відмови в укладенні такої угоди вичерпним чином визначений у п.п. 1-6 ч. 25 статті 37 Закону № 3585-IX. Це дає підстави вважати, що укладення такої угоди не є дискреційним повноваженням Комісії. Це право належить особі, яка перевірялася і підлягає захисту у судовому порядку. Це право суб'єкта перевірки зберігається навіть на стадії розгляду справи про правопорушення. Правовим наслідком такого рішення є те, що на строк, визначений для виконання такої угоди, зупиняється розгляд справи про правопорушення та перебіг строків давності, встановлених для притягнення до відповідальності за Законом № 3585-IX. Отже, наповнення державного бюджету є другорядним у порівнянні із нормалізацією стану на відповідному ринку. За повідомленням НКЦПФР від 01.08.2024 р. Комісією вперше було укладено угоду з АТ «Фондова біржа ПФТС» про врегулювання наслідків вчинення порушення профільного законодавства. Угоду було затверджено Постановою НКЦПФР від 31.07.2024 р. «Угодою визначено, що Комісія припиняє притягнення до відповідальності АТ «Фондова біржа ПФТС» за порушення профільного законодавства, а біржа визнає факт вчинення такого правопорушення та зобов'язується виконати ряд вимог: в строк до 28.02.2025 р. включно привести свої пруденційні показники у відповідність до нормативних

значень; добровільно сплатити фінансову санкцію у розмірі 50 000 грн. протягом 10 календарних днів з моменту винесення постанови [11].

ОЛ. Андрущак звертає увагу на те, що «з метою вдосконалення регулювання ринку цінних паперів, необхідно збільшити обсяг застосування такого засобу адміністративного примусу, як запобігання. Для досягнення цієї мети Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку у своїй діяльності може визначити основні принципи: диференціація засобів примусу та індивідуальний підхід до осіб у кожній окремій ситуації; достатність заходів впливу - використання засобів адміністративного запобігання на більш ранньому етапі виникнення певної ситуації» [12, с. 47]. Ідея про використання заходів запобігання знайшла реалізацію у формі «корегувальних заходів», що правда їх неможливо віднести до адміністративно-примусових. Коригувальні заходи застосовуються НКЦПФР у формі надання рекомендацій за результатами проведення інспекції та/або за результатами здійснення пруденційного нагляду. Рекомендації за результатами проведення інспекції або за результатами здійснення пруденційного нагляду та нагляду на консолідованій основі можуть бути видані уповноваженим на проведення інспекції за результатами інспекції і включаються до звіту про її проведення. Підставою надання рекомендацій є виявлення в процесі інспекції ризиків невідповідності діяльності особи, вимогам профільного законодавства. (ч. 21 ст. 33 у редакції Закону № 3585-IX).

Правовою формою заходів раннього втручання НКЦПФР визначене направлення запитів про вжиття заходів. Такі заходи можуть бути реалізовані уповноваженим на розгляд справ під час розгляду справи про правопорушення. Запит про вжиття заходів може бути направлений особі, щодо якої складено акт про правопорушення (п. 5 ч. 4. ст. 37 Закону № 3585-IX).

Висновки. Новації, запроваджені Законом № 3585-IX, є вагомим кроком на шляху розвитку цивілізованих відносин держави та бізнесу.

Запровадження більш гнучких інструментів корегування стану фондових та організованих товарних ринків є однією із умов, яка має позитивно вплинути на стан та перспективи їх розвитку.

Нові інструменти впливу Комісії та механізми їх реалізації відповідають об'єктивній потребі нормалізації відносин влади та бізнесу, розвитку стимулювання профілактичної діяльності НКЦПФР у цій сфері.

Законом створені правові механізми, які забезпечують встановлення балансу між суспільними та приватними інтересами у процесі реалізації державою своїх заходів контрольного характеру за наслідками інспекцій.

Зміни у правовому регулюванні діяльності Комісії з цінних паперів та фондового ринку запроваджені внаслідок прийняття Закону України № 3585-IX на нашу думку, мають позитивно вплинути на стан відносин регулятора та суб'єктів нагляду і, отже, сприятимуть розвитку ринків капіталу та організованих товарних ринків. Новації практики правового регулювання відносин регулятора та суб'єктів нагляду, заслуговують на її поширення у інших подібних сферах державного контролю та нагляду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках» від 22.02.2024 р. № 3585-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3585-20#Text>.
2. Постанова колегії суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 31.01.2024 р. у справі № 160/11615/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116681099>.
3. Князев В.С. Заходи адміністративного примусу у діяльності органів національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. *Право і суспільство*. 2014. № 4. С. 144–150. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2014_4_26.
4. Річний звіт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 2023, затверджений Розпорядженням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23 травня 2024 р. № 654. URL: file:///D:/%D0%97%D0%90%D0%93%D0%A0%D0%A3%D0%97%D0%9A%D0%98/RICHNII_ZVIT_2023.pdf.
5. Повідомлення НКЦПФР про Участь Голови Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Р. Магомедова про участь у Kyiv International Economic Forum TALKS на тему: «Захист прав українських підприємців та інвесторів», 03.07.2024. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>.
6. Калюга О.О. Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку як основна ланка в системі регулювання українського ринку цінних паперів. *Теорія та практика державного управління*. 2010. Вип. 3. С. 261–267. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpu_2010_3_40.
7. Мінка Т.П. Теоретико-правова природа понять нагляду та контролю і їх співвідношення. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету. Сер.: Право*. 2024. Вип. 83, ч. 2. С. 307–310. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/07/46-1.pdf>.
8. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16.02.2024 № 189, зареєстроване Міністерством юстиції України 06.03.2024 за № 327/41672 «Про затвердження Порядку організації та проведення інспекційних перевірок у сфері професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0327-24#Text>.
9. Оцінка імплементації принципів IOSCO. Звіт, затверджений НКЦПФР 29.11.2013. Київ. 2013. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2018/04/assessment-implementation-of-iosco-principles-1.pdf>.
10. Коваленко В.Ф., Лісний І.А., Товста С.П. Особливості юридичної відповідальності за правопорушення на ринку цінних паперів. *Юридичний електронний науковий журнал*. Вип. 4. 2024. С. 148–150. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2024/34.pdf.
11. Угода Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку НКЦПФР з АТ «Фондова біржа ПФТС» Про врегулювання наслідків вчинення порушення профільного законодавства. затверджено Постановою НКЦПФР від 31.07.2024 р. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/licensee/?edrrou=21672206#tab-8>.
12. Андрущак О.Л. Застосування заходів адміністративного примусу на ринку цінних паперів України. *Вісник Академії митної служби України. Сер. : Право*. 2011. № 1. С. 44–47. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsup_2011_1\(6\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsup_2011_1(6)_6).